Тупик Тупицького: ексголову Конституційного суду судять за втечу за кордон та інші кримінальні справи

Читать на русском

Тупик Тупицького: ексголову Конституційного суду судять за втечу за кордон та інші кримінальні справи

Державне бюро розслідувань на початку жовтня цього року оголосило нову підозру ексголові Конституційного суду Олександру Тупицькому — у незаконному перетині кордону в березні 2022 року.

Це вже третя справа проти Тупицького, який втік з України у березні 2022 року та переховується у Відні. Українські правоохоронці вимагали його екстрадиції, але отримали відмову. Дві інші справи стосуються обвинувачень, висунутих Тупицькому ДБР під час конституційної кризи наприкінці 2020 року. Що відомо про нову підозру Тупицькому та що змінилося за три роки у розгляді двох інших проваджень — у матеріалі видання «Ґрати».

Через кордон — до Відня

Першими інформацію про виїзд Олександра Тупицького за кордон повідомили журналісти проєкту розслідувань «Схеми» Радіо Свобода у березні 2022 року. За їхніми даними, після початку російського повномасштабного вторгнення суддя з сім'єю переїхав до міста Стрий у Львівській області. А 17 березня дружина судді Ольга Тупицька, за даними джерел «Схем» серед прикордонників, разом із двома дітьми перетнула кордон з Угорщиною на своєму автомобілі.

Тупицький офіційно кордон не перетинав. Але 24 березня його помітили біля входу до готелю Stefanie у центрі австрійської столиці. Журналісти опублікували кілька фото з Тупицьким і двома невідомими чоловіками.

Через тиждень після публікації цієї інформації Державне бюро розслідування відкрило кримінальне провадження за фактом незаконного переправлення Тупицького через кордон.

5 квітня Тупицький сам підтвердив, що перебуває у Відні. Він повідомив про це під час судового засідання, на яке включився відеозв'язком. Суддю обвинуватили у наданні неправдивих свідчень, штучному створенні доказів захисту та підкупі свідка, й невдовзі перед початком повномасштабного вторгнення його справу почали слухати по суті.

На засіданні Тупицький розповів, що виїхати з України був змушений задля безпеки сім'ї: вагітної дружини та двох неповнолітніх дітей. Він також зазначив, що перетнув кордон на законних підставах, посилаючись на те, що на момент виїзду був суддею КСУ, а судді не підлягають мобілізації.

Через пів року Офіс генпрокурора розповів деталі розслідування. Керівник Департаменту у справах Майдану Офісу генерального прокурора Олексій Донський у коментарі Українській правді зазначив, що суддя виїхав за кордон у чужому авто, яким керував водій з подвійним громадянством: українським і угорським. За словами прокурора, у тому ж авто перебували ще двоє чоловіків призовного віку, які також не мали права виїзду. А дружина Тупицького разом із дітьми дочекалася, поки її чоловік пройде кордон, і лише через кілька годин після цього залишила Україну на своїй машині.

У прокуратурі наголошують: мобілізація і дозвіл виїжджати за кордон особам призовного віку — різні поняття, а отже, Тупицький не мав такого права. Судді взагалі не можуть виїжджати за кордон, як пересічні громадяни. Особливо ті, що мають доступ до державної таємниці. Винятки становлять відрядження та виїзд у відпустку для супроводу дитини. При цьому про їхній виїзд також повідомляють низку державних органів, у тому числі СБУ.

Згодом у коментарі Українській правді Тупицький сказав, що відмітку про перетин кордону видалили працівники ДБР, щоб дискредитувати його.

ДБР два роки розслідувало інцидент із виїздом за кордон Тупицького і зрештою встановило, хто, ймовірно, йому допоміг. Бюро оголосило підозри заступнику начальника з превентивної діяльності Берегівського районного відділу поліції Закарпатської області Яну Мікші, працівнику Державної прикордонної служби Роману Макусі та ще по одному працівнику поліції і Держприкордонслужби (їхны прізвища не називають) за фактами незаконного переправлення людей через кордон (частина 3 статті 332 Кримінального кодексу), а Тупицькому — у співучасті в злочині (частина 2 статті 332 КК).

Підозрювані, за даними слідства, перевозили чоловіків призовного віку через пункти пропуску «Косино» та «Лужанка» в Берегівському районі Закарпатської області без проходження обов'язкового контролю.

Підозри організаторам виїзду

Ян Мікша (праворуч) в залі Печерського райсуду Києва. Фото: Слідство.Інфо

З 9 по 11 жовтня Печерський райсуд Києва обирав запобіжний захід Яну Мікші. Про хід засідання повідомляло Слідство.Інфо.

За даними слідства, заступник начальника з превентивної діяльності Берегівського районного відділу поліції Закарпатської області підозрюється у незаконному переправленні 20 чоловіків призовного віку через кордон України, переважно бізнесменів та політиків, у тому числі Тупицького.

Прокурор Роман Крупка у суді повідомив, що 17 березня 2022 року Мікша нібито організував виїзд Тупицького автівкою Toyota Camry через пункт пропуску «Косино». Водієм був Золтан Кіш, позаду, окрім судді, сиділи Іван Бондаренко і Дмитро Омельчук. На пункті пропуску прикордонники облікували тільки водія, а пасажирів ніхто не перевірив. Далі водій перейшов кордон назад, а за кермо сів один з пасажирів.

Тоді ж Мікша привіз до пункту пропуску родину Бондаренка. Він дочекався водія Кіша, заплатив йому гроші за переправлення і відвіз у Берегове.

Суд арештував Мікшу із правом на заставу у 2 мільйони 100 тисяч гривень, а також зобов'язанням носити електронний браслет.

Ян Мікша, за даними «Ґрат», вже сплатив заставу і вийшов на свободу.

Слідство.Інфо з посиланням на джерела у правоохоронних органах називає ще одного підозрюваного у незаконному переправленні чоловіків за кордон — це працівник Державної прикордонної служби Роман Макуха. Запобіжний захід йому ще не обирали.

Щодо Тупицького, слідство очікує офіційного підтвердження перебування його у міжнародному розшуку, щоб розглядати епізод щодо нього заочно.

У коментарі Ґратам адвокат Тупицького Костянтин Дорошенко зазначив, що повідомлення про підозру дійсно надіслали йому та самому підозрюваному, утім, про жодні слідчі дії поки не повідомили.

Терміни давності і відмова в екстрадиції

Кримінальні справи посипалися на Олександра Тупицького після того, як Конституційний суд під його керівництвом визнав неконституційними низку статей Закону України «Про запобігання корупції», які наділяють Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) контролюючими функціями, і статтю 366-1 Кримінального кодексу, що передбачала відповідальність за недостовірне декларування.

Скасування Конституційним судом кримінальної відповідальності за недостовірне декларування викликало хвилю обурення в суспільстві та акції протесту під КС. А президент Володимир Зеленський у відповідь подав до парламенту проєкт закону про скасування цього рішення, розпуск всього складу суду, а також початок проведення конкурсів для набору нових суддів. У суді це назвали спробою конституційного перевороту.

Наступним кроком з боку глави держави було відсторонення Олександра Тупицького від посади з метою «відновлення справедливості та вирішення конституційної кризи», а згодом скасування указу про його призначення суддею КСУ. У підсумку Тупицький виграв суд проти Зеленського: Верховний суд визнав, що глава держави прийняв спірний указ поза межами своїх повноважень.

Та у період судового процесу Тупицького не допускали до робочого місця — працівники Управління державної охорони не дозволяли йому потрапити до будівлі суду. Тож свої повноваження він фактично вже не виконував.

Згодом Державне бюро розслідувань відкрило кілька справ проти нього.

Перша справа стосувалася обвинувачень Тупицького у спробі підкупу свідка (стаття 386 КК) у справі колишнього голови Вищого господарського суду Віктора Татькова. Це стосується періоду, коли Тупицький був ще заступником голови Конституційного суду. Крім цього, його обвинуватили у наданні неправдивих свідчень (частина 2 статті 384 КК) у справі про незаконне заволодіння майном ВАТ «Зуївський енергомеханічний завод», яку розглядав суддя Татьков.

Справу почав розглядати Подільський райсуд Києва у квітні 2021 року. Утім, з того часу процес не значно просунувся.

Суд оголосив Тупицького у міжнародний розшук, і навіть почалася процедура екстрадиції, однак у травні 2023-го суд у Відні відмовив в екстрадиції через війну в Україні. Адвокати обвинуваченого просили про участь ексголови суду по відеозв'язку. Під час наступного засідання 29 жовтня суд повинен вирішити це клопотання, повідомив Ґратам його адвокат.

За словами Костянтина Дорошенка, термін давності за притягнення ексголови КСУ за двома вищезазначеними статтями Кримінального кодексу сплив у серпні цього року. Обвинувачення з цим не погоджується, зазначаючи, що коли особа оголошується в міжнародний розшук терміни призупиняються. І відмова в екстрадиції до оголошення в розшук не має стосунку.

Участь у суді по відеозв'язку

Голова Конституційного суду Олександр Тупицький на засіданні Подільського райсуду Києва 9 вересня 2021 року. Фото: Стас Юрченко, Ґрати

Друга справа, яку ДБР порушило проти Тупицького та головної бухгалтерки Конституційного суду Наталії Осницької, — щодо несанкціонованого втручання в роботу автоматизованої системи Державної казначейської служби під час підписання електронних бухгалтерських документів.

Тупицького обвинувачують у підбурюванні до несанкціонованого втручання в роботу автоматизованої системи та пособництві такому втручанню з боку головної бухгалтерки КС (частини 4, 5 статті 27, частина 2 статті 361 КК України). Осницькій пред'явили обвинувачення у несанкціонованому втручанні в роботу автоматизованої системи за попередньою змовою групою осіб, що призвело до підробки інформації, спотворення процесу її обробки та порушення встановленого порядку маршрутизації (частина 2 статті 361 КК).

За даними слідства, Тупицький нібито наказав головній бухгалтерці користуватися його особистим ключем з електронним підписом для несанкціонованого втручання в роботу автоматизованої системи Держказначейства, щоби підписувати бухгалтерські документи в електронній формі від його імені. Він передав їй захищений носій із власним електронним підписом.

З 29 грудня 2020 до 9 лютого 2021 року Наталія Осницька підписала електронним ключем 207 документів. На думку ДБР, це були платіжні доручення для виплат винагород суддям, зарплати працівникам секретаріату КСУ разом із преміями, надбавками за інтенсивність праці та іншими виплатами. Їх підписували щоби справити враження на працівників суду, ніби Тупицький далі виконує свої обов'язки.

У результаті була спотворена інформація про їхнього справжнього підписанта, вважає ДБР, порушений процес обробки інформації.

Справу почав розглядати Голосіївський райсуд Києва із грудня 2021 року. У серпні 2022-го суд також заочно арештував Тупицького, оголосили його у розшук та призупинили розгляд справи.

Та у квітні цього року суд скасував його розшук і відновив розгляд справи. Тупицький бере участь у засіданнях по відеозв'язку. За словами його адвоката, розгляд справи наразі перебуває на стадії вивчення письмових доказів.

Джерело: Ґрати

Теги: Осницкая Наталья | Дорошенко Константин | Омельчук Дмитрий | Бондаренко Иван | Золтан Киш | Крупка Роман | Микша Ян | ГПСУ | ДПСУ | Макуха Роман | СБУ | Донской Алексей | ДБР | Незаконное пересечение государственной границы | нелегальний перетин кордону | Судьи | судді | Тупицкий Александр

Марія Войтенко
ОГЛЯДАЧ НОВИН

23 жовтня 2024 г., 12:14 | Переглядів: 2458 | Коментарі: 0

Роздрукувати | Надіслати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus

Важливі новини

19.05.2026 Мільярди на крові під маскою меценатства: як власник «Трухи» Володимир Литвин легалізує дубайські ка... #Труха #Аваков #Urban One

13.05.2026 Розшукуваний бізнесмен Борис Ушерович через кіпрсько-іспанський ландромат... #РЖД #Кипр #Кіпр

ЦЕНЗУРА — ЯК ОБІЙТИ БЛОКУВАННЯ І ЧИТАТИ НАШ САЙТ

Останні новини

По даті | По переглядам | По коментарям

00:20 **Росія розпочала нову масовану атаку: зафіксовано виліт Ту-160, Ту-95МС та пуски 16 «калібрів» із Каспію**
00:15 Вступ України до ЄС та НАТО є безпековим активом для самої Європи, – глава МЗС Сибіга
00:11 Україна уразила 15 російських НПЗ з початку року, від Путіна приховують реальні наслідки, – Зеленський
00:08 Буданов: Удари дронів по РФ мають помітний психологічний ефект для російського суспільства
00:05 **ПС ЗСУ: Зафіксовано запуск ракет «Калібр» із району Каспійського моря**
Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне

01 червня 2026 г.

23:59 У чеській в'язниці через отруєння дезінфектантом помер 40-річний українець: ведеться розслідування
23:55 «Орєшнік» і «Кедр» є демонстративними: Буданов назвав ракети РФ, які створюють більше проблем для України
23:50 Економіка РФ різко сповільнюється на тлі ударів українських дронів і затяжної війни, – Reuters
23:46 **В Одесі під час перевірки документів стався напад на представника ТЦК**
23:43 У Росії засудили двох полонених «азовців» до 19 та 20 років колонії, – ЗМІ
23:38 Армія США створить «маркетплейс типу Amazon» для продажу дронів союзникам, – FT
23:33 Трамп у Пекіні закликав Сі Цзіньпіна допомогти повернути Путіна за стіл переговорів з Україною, – SCMP
23:27 Sky News: Військові Британії та Франції перехопили в Атлантиці підсанкційний нафтовий танкер із РФ
23:22 **Росія атакує Запоріжжя: зафіксовано удар по об'єкту критичної інфраструктури**
23:19 Bloomberg: Рекордні травневі атаки України на НПЗ обвалили російську нафтопереробку до найнижчого рівня за 16 років
23:16 Російська армія отримала модернізований літак дальнього радіолокаційного виявлення А-50У
23:13 В Одесі невідомі запустили феєрверк у міській зоні
23:07 **Попередження про ракетну небезпеку: моніторингові пабліки зафіксували активність стратегічної авіації РФ**
23:02 NYT: Росія вимагає відмовитися від наїздів «спецпосланців» Трампа та хоче офіційного дипломатичного процесу
22:57 Міністр оборони Литви сумнівається, що РФ здатна цілеспрямовано розвертати українські дрони на Балтію за допомогою РЕБ
22:52 Президент Сербії виключив можливість скасування безвізу для громадян РФ
22:46 **Масштабна атака «шахедів»: у Миколаєві та Сумах пролунали вибухи, ППО працює на підступах до Києва**

Теги новин

COVID-19 агрессия России Атака Війна Война ВСУ Вторжение Дональд Трамп Донбасс ДТП Зеленский ЗСУ Киев Київ коронавирус Коррупция Напад Росії на Україну Нападение России на Украину оккупанты окупанти Порошенко Путин Росія Россия СБУ США Украина Україна ЧП Эпидемия коронавируса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

- Так, повністю зможе
- Частково зможе, але не відразу
- Ні, не зможе
- Це залежить від дій інших сторін
- Важко відповісти

Голосувати

Показати результати опитування
Показати всі опитування на сайті

2013-2026 © АНТИКОР — національний антикорупційний портал

Реклама на сайті • Наші партнери

Політика конфіденційності

Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності активного гіперпосилання на джерело. Усі права на тексти, зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам.

Facebook | Twitter | YouTube | RSS-підписка | Email розсилка | Мобільна версія